

Posudek diplomové práce Pavly Kabátové
Indiánská tematika v prózách „Agua“ a „Diamantes y Pedernales“
Josého Maríi Arguedase

Práce se zaměřuje na ranou prozaickou tvorbu předního peruánského spisovatele. Výběrem kratších próz z tohoto období se tak odlišuje od několika přechozích diplomových prací věnovaných Arguedasovým známějším románům.

Základním kladem diplomové práce je její jasné kompoziční členění. Úvodní literárně historický kontext, informující o proudu tzv. indigenismu i o předchozím pohledu na indiánské téma, je přiměřeně stručný. Pasáže věnované osobnosti Josého Maríi Arguedase a východiskům jeho tvorby nesklouzávají k biografii a zajímavě zmiňují autorův zájem nejen o Indiány, ale o mestice (dá se podotknout, že Arguedas sám zdůrazňoval všechny složky, „všechny krve“ Peru a nesouhlasil s tím, že byl kritikou spojován jen s indiánskou otázkou). Oceňuji, jak se diplomantce podařilo ukázat autobiografické východisko právě jako východisko, osobní prožitost, kterou literární díla neilustrují, ale získávají autentičnost. A také že se při následné interpretaci textů k tomu aspektu „neindiánských“ postav mezi Indiány vrací.

Pavla Kabátová přečetla Arguedasova díla vnímavě, s odborným poučením a čtenářskou citlivostí. Volba tří povídek, jež mladý spisovatel vydal v roce 1935 ve své první knize *Voda*, a téměř o dvě desetiletí pozdější novely *Diamanty a pazourky* (1954), umožňuje komparaci čtyř poměrně krátkých textů. Diplomantka jí do značné míry využila: analyzuje a srovnává tři tematické roviny a shledávání v každé z nich zejména shodné rysy autorova vidění andského světa napříč těmito díly. Po úvodním shrnutí děje těchto próz se kapitola „Utrpení indiána“ týká základního tématu indigenismu, obžaloby sociální nespravedlnosti, přičemž postihuje Arguedasovu větší blízkost, empatii a touhu po identifikaci. Zvláště propracovaná je kapitola příhodně nazvaná „Výsostný prostor indiána“, věnovaná tématu přírody. Pavla Kabátová v ní postihuje velkou škálu přírodních motivů, pěkně vyjádřených. Zaujalo mě například pět aspektů tohoto tématu, které pozoruje ve všech zkoumaných dílech (příroda jako živá bytost, posvátná příroda, atmosféra, vliv na postavy a příroda jako přirozený domov). Konečně třetí téma „Radost indiána“ o motivech hudby a tance krátce, ale důležitě upozorňuje na další klíčovou polohu Arguedasova vidění andského života.

Bylo by možné srovnání využít ještě trochu dále: zamyslet se nad vztahem (dominancí) sociálního nebo přírodního začlenění postav a nad tím, zda se ukazuje nějaký rozdíl mezi prvními povídkami a pozdější novelou (v postupu od indigenismu k neoindigenismu, zmíněném v úvodu diplomové práce). Diplomantka by se k tomu mohla vyjádřit při obhajobě.

Autorka v úvodu věnuje pozornost i žánru Arguedasových povídek v souvislosti s folklórem a letmo zmiňuje jazyk jeho próz, ve vztahu ke kečuánštině. Mohla se k němu příležitostně vrátit i při rozboru textů a nevytěsnil tento aspekt jen do poznámky pod čarou (pozn. 39, která se z nedbalosti opakuje v pozn. 41).

Práce s odbornou literaturou je profesionální, kromě klasických prací o indigenismu zahrnuje i zajímavou novější bibliografii. Odborný jazyk práce je zvládnutý, formulace jsou jasné, byť jejich úroveň místy kolísá (určité neobratnosti, občasná nejistota v terminologii, např. „poetičtější forma“). Textu práce ovšem chybí pečlivější závěrečná redakce; jde o syntaktické drobnosti (např. „obyvatelstvem, kteří...“, „vytrpět zřůdného chování“, „dvou kopců ... obě“, občas interpunkce) a o kolísavou podobu názvů literárních děl. Ta by měla být v českém textu

v češtině (originál jen při prvním užití), což se týká i názvu diplomové práce (kde také chyba ve slově tematika). Když už převažují názvy v originále, měly by mít jednotnou podobu (*Diamantes y pedernales* s malým p) a kurzívu užít pouze u názvů knih, ne u povídek (rozlišit název knihy *Agua* a povídku „Agua“); titul románu *Šestý* (El sexto) má být *El Sexto* a nepřekládat, jde o jméno vězení v Limě.

Celkově jde o zdařilou diplomovou práci, napsanou se zaujetím. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako velmi dobrou.

prof. Anna Housková
oponentka

26. ledna 2024